

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 18 mei 2005

betreffende het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van rechtmatige onlinemuziekdiensten

(Voor de EER relevante tekst)

(2005/737/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 211,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In april 2004 heeft de Commissie de mededeling Het beheer van auteursrechten en naburige rechten in de interne markt goedgekeurd.
- (2) Het Europees Parlement heeft in zijn verslag van 15 januari 2004 ⁽¹⁾ verklaard dat rechthebbenden gedurende de volledige geldigheidsduur bescherming van hun auteursrechten en naburige rechten moeten kunnen genieten ongeacht de plaats waar deze rechten zijn verkregen, en onafhankelijk van landsgrenzen of wijzen van gebruik.
- (3) Het Europees Parlement heeft bovendien benadrukt dat elk optreden van de Gemeenschap in verband met het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten erop gericht moet zijn kunstenaars, onder wie schrijvers en musici, er meer vertrouwen in moet geven dat zij een financiële vergoeding voor het pan-Europese gebruik van hun creatieve werken ontvangen ⁽²⁾.
- (4) Nieuwe technologieën hebben ertoe geleid dat er een nieuwe generatie commerciële gebruikers is gekomen die online gebruikmaakt van muziekwerken en ander materiaal. Onlinemuziekdiensten kunnen alleen rechtmatig worden verleend als een reeks auteursrechten en naburige rechten wordt beheerd.
- (5) Een van deze categorieën rechten is het uitsluitend reproductierecht, waaronder alle reproducties vallen die bij het online verspreiden van een muziekwerk worden gemaakt.

Andere categorieën rechten zijn het recht op mededeling van muziekwerken aan het publiek, het recht op een billijke vergoeding voor de mededeling van ander materiaal aan het publiek en het uitsluitend recht van beschikbaarstelling van muziekwerken en ander materiaal.

- (6) Uit hoofde van Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij ⁽³⁾ en Richtlijn 92/100/EEG van de Raad van 19 november 1992 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom ⁽⁴⁾ is voor elk van de rechten een licentie vereist om muziekwerken online te mogen exploiteren. Deze rechten kunnen worden beheerd door collectieve rechtenbeheerders die als agent bepaalde beheersdiensten aan de rechthebbenden verlenen of door de individuele rechthebbenden zelf.
- (7) Licenties voor onlinerechten gelden vaak voor een beperkt grondgebied en de commerciële gebruikers onderhandelen in elke lidstaat met de desbetreffende collectieve rechtenbeheerder over elk recht dat op de online-exploitatie van toepassing is.
- (8) In een tijd waarin muziekwerken online worden geëxploiteerd, hebben de commerciële gebruikers echter een multiterritoriaal licentiebeleid nodig dat er rekening mee houdt dat de onlineomgeving geen grenzen kent. Daarom moeten er multiterritoriale licenties komen, zodat enerzijds de rechtszekerheid voor commerciële gebruikers bij de uitoefening van hun activiteiten wordt vergroot en de ontwikkeling van rechtmatige onlinediensten wordt gestimuleerd, en anderzijds de rechthebbenden meer inkomsten krijgen.

⁽¹⁾ A5-0478/2003.

⁽²⁾ Zie punt 29.

⁽³⁾ PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10.

⁽⁴⁾ PB L 346 van 27.11.1992, blz. 61. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2001/29/EG.

- (9) De vrijheid om grensoverschrijdende collectieve beheersdiensten te verlenen, stelt rechthebbenden in staat vrij te kiezen door welke collectieve rechtenbeheerder zij de rechten laten beheren die nodig zijn om in de hele Gemeenschap rechtmatige onlinemuziekdiensten te verlenen. Dit impliceert dat zij de onlinerechten ook geheel of gedeeltelijk aan een andere collectieve rechtenbeheerder kunnen toevertrouwen of overdragen, ongeacht de lidstaat van verblijf of de nationaliteit van de collectieve rechtenbeheerder of de rechthebbende.
- (10) De bevordering van doelmatige structuren voor het grensoverschrijdende beheer van rechten moet ertoe leiden dat collectieve rechtenbeheerders doelmatiger kunnen werken en moet de transparantie ten aanzien van de naleving van de mededingingsregels vergroten, in het bijzonder in het licht van de eisen die de digitale omgeving stelt.
- (11) De op een contract of op statutaire lidmaatschapsregels berustende relatie tussen de rechthebbenden en de collectieve rechtenbeheerders moet de rechthebbenden een minimumbescherming bieden ten aanzien van alle categorieën rechten die nodig zijn om rechtmatige onlinemuziekdiensten te verlenen. Rechthebbenden uit verschillende lidstaten van verblijf of met verschillende nationaliteiten mogen door de rechtenbeheerders niet verschillend worden behandeld.
- (12) De namens de rechthebbenden geïnde royalty's moeten billijk worden verdeeld zonder te discrimineren op grond van de verblijfplaats, de nationaliteit of de categorie van de rechthebbende. In het bijzonder moeten royalty's die namens de rechthebbenden worden geïnd in andere lidstaten dan die waar de rechthebbenden verblijven of waarvan zij onderdanen zijn, zo doelmatig en doeltreffend mogelijk worden verdeeld.
- (13) Aanvullende aanbevelingen betreffende de verantwoordingsplicht, de vertegenwoordiging van rechthebbenden in de besluitvormende organen van collectieve rechtenbeheerders en geschillenbeslechting moeten waarborgen dat de collectieve rechtenbeheerders doelmatiger en transparanter werken en dat de rechthebbenden en de commerciële gebruikers met kennis van zaken een keuze kunnen maken. Er mag geen onderscheid worden gemaakt op basis van de categorie leden van de collectieve rechtenbeheerder: alle rechthebbenden, ongeacht of het tekstschrijvers, componisten, uitgevers, platenproducenten, uitvoerenden of anderen betreft, moeten gelijk worden behandeld.
- (14) De ontwikkeling van de onlinemuziekmarkt moet voortdurend worden beoordeeld,
- a) „beheer op Gemeenschapsniveau van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van de verlening van rechtmatige onlinemuziekdiensten”: de verlening van de volgende diensten: licentieverlening aan commerciële gebruikers, controle en toezicht op rechten, geldend maken van auteursrechten en naburige rechten, inning van royalty's en verdeling van de royalty's onder rechthebbenden;
- b) „muziekwerken”: elk muziekwerk of ander beschermd materiaal;
- c) „repertoire”: de catalogus van muziekwerken die door een collectieve rechtenbeheerder wordt beheerd;
- d) „multiterritoriale licentie”: licentie die het grondgebied van meer dan een lidstaat omvat;
- e) „collectieve rechtenbeheerder”: elke persoon die de onder a) bedoelde diensten aan diverse rechthebbenden verleent;
- f) „onlinerechten”: elk van de volgende rechten:
- i) het uitsluitend reproductierecht krachtens Richtlijn 2001/29/EG voor alle reproducties in de vorm van niet-materiële kopieën die bij het online verspreiden van muziekwerken worden gemaakt;
- ii) het recht op mededeling van muziekwerken aan het publiek, hetzij in de vorm van een recht om toe te staan of te verbieden krachtens Richtlijn 2001/29/EG, hetzij in de vorm van een recht op een billijke vergoeding krachtens Richtlijn 92/100/EEG, dat webcasting, internetradio en simulcasting of „near-on-demand”-diensten omvat die via een personal computer of een mobiele telefoon worden ontvangen;
- iii) het uitsluitend recht van beschikbaarstelling van een muziekwerk aan het publiek krachtens Richtlijn 2001/29/EG, dat diensten op aanvraag en andere interactieve diensten omvat;
- g) „rechthebbende”: elke natuurlijke of rechtspersoon die onlinerechten bezit;
- h) „commerciële gebruiker”: elke persoon die bij de verlening van onlinemuziekdiensten betrokken is en een licentie van rechthebbenden nodig heeft om rechtmatige onlinemuziekdiensten te verlenen;
- i) „overeenkomst van wederzijdse vertegenwoordiging”: elke bilaterale overeenkomst tussen collectieve rechtenbeheerders waarbij de ene collectieve rechtenbeheerder de andere het recht geeft op diens grondgebied het repertoire van eerstgenoemde te vertegenwoordigen.

BEVEELT AAN:

Definities

- 1) In deze aanbeveling wordt verstaan onder:

Algemeen

- 2) De lidstaten worden opgeroepen alle nodige stappen te nemen om de groei van rechtmatige onlinediensten in de Gemeenschap te stimuleren door een regelgevingskader te bevorderen dat optimaal is afgestemd op het beheer op Gemeenschapsniveau van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van de verlening van rechtmatige onlinemuziekdiensten.

Relatie tussen rechthebbenden, collectieve rechtenbeheerders en commerciële gebruikers

- 3) Rechthebbenden moeten het recht hebben het beheer van elk van de onlinerechten die nodig zijn om rechtmatige onlinemuziekdiensten te verlenen voor een door hen te bepalen territoriaal toepassingsgebied toe te vertrouwen aan een collectieve rechtenbeheerder naar keuze, ongeacht de lidstaat van verblijf of de nationaliteit van de collectieve rechtenbeheerder of de rechthebbende.
- 4) Collectieve rechtenbeheerders moeten met uiterste toewijding de belangen van rechthebbenden vertegenwoordigen.
- 5) De op een contract of op statutaire lidmaatschapsregels berustende relatie tussen de rechthebbenden en de collectieve rechtenbeheerders moet ten aanzien van de licentie voor onlinerechten ten minste aan de volgende eisen voldoen:
- a) de rechthebbenden moeten kunnen bepalen welke onlinerechten zij in collectief beheer willen geven;
- b) de rechthebbenden moeten kunnen bepalen welk territoriaal toepassingsgebied de beheerstaak van de collectieve rechtenbeheerders omvat;
- c) de rechthebbenden moeten gerechtigd zijn binnen een redelijke termijn elk van de onlinerechten in te trekken en het multiterritoriale beheer van die rechten over te dragen aan een andere collectieve rechtenbeheerder, ongeacht de lidstaat van verblijf of de nationaliteit van de collectieve rechtenbeheerder of de rechthebbende;
- d) wanneer een rechthebbende het beheer van een onlinerecht heeft overgedragen aan een andere collectieve rechtenbeheerder, moeten alle betrokken collectieve rechtenbeheerders waarborgen dat deze onlinerechten worden uitgesloten van eventuele door hen gesloten overeenkomsten van wederzijdse vertegenwoordiging, onverminderd andere vormen van samenwerking tussen rechtenbeheerders.

- 6) Collectieve rechtenbeheerders moeten de rechthebbenden en de commerciële gebruikers van het door hen vertegenwoordigde repertoire, in kennis stellen van eventuele door hen gesloten overeenkomsten van wederzijdse vertegenwoordiging, van het territoriale toepassingsgebied van hun beheerstaken voor dat repertoire en van de geldende tarieven.
- 7) Collectieve rechtenbeheerders moeten elkaar en de commerciële gebruikers tijdig in kennis stellen van wijzigingen in het door hen vertegenwoordigde repertoire.
- 8) Commerciële gebruikers moeten collectieve rechtenbeheerders in kennis stellen van de diverse kenmerken van de diensten waarvoor zij onlinerechten willen verwerven.
- 9) Collectieve rechtenbeheerders moeten commerciële gebruikers licenties verlenen op basis van objectieve criteria en zonder enig onderscheid tussen de gebruikers te maken.

Bilijke verdeling en inhoudingen

- 10) Collectieve rechtenbeheerders moeten de royalty's op bilijke wijze verdelen onder alle rechthebbenden of onder de categorie rechthebbenden die zij vertegenwoordigen.
- 11) In de contracten of statutaire lidmaatschapsregels die op de relatie tussen de collectieve rechtenbeheerders en de rechthebbenden voor het beheer op Gemeenschapsniveau van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van de verlening van rechtmatige onlinemuziekdiensten van toepassing zijn, moet zijn bepaald of er op de royalty's die worden verdeeld bedragen worden ingehouden voor andere doeleinden dan voor de verleende beheersdiensten, alsook de hoogte van deze inhoudingen.
- 12) Bij de betaling van de royalty's moeten de collectieve rechtenbeheerders voor alle door hen vertegenwoordigde rechthebbenden vermelden welke bedragen zij inhouden voor andere doeleinden dan voor de verleende beheersdiensten.

Non-discriminatie en vertegenwoordiging

- 13) De op een contract of op statutaire lidmaatschapsregels berustende relatie tussen de rechthebbenden en de collectieve rechtenbeheerders moet aan de volgende beginselen voldoen:
- a) elke categorie rechthebbenden wordt ten aanzien van alle aspecten van de verleende beheersdienst gelijk behandeld;
- b) de vertegenwoordiging van rechthebbenden in het interne besluitvormingsproces is eerlijk en evenredig.

Verantwoordingsplicht

- 14) Collectieve rechtenbeheerders moeten op gezette tijden aan alle rechthebbenden die zij rechtstreeks of krachtens een overeenkomst van wederzijdse vertegenwoordiging vertegenwoordigen, verslag doen over verleende licenties, geldende tarieven en geïnde en verdeelde royalty's.

Geschillenbeslechting

- 15) De lidstaten worden opgeroepen te zorgen voor doeltreffende procedures voor de beslechting van geschillen, met name op het gebied van tarieven, licentievoorwaarden, het in beheer geven van onlinerechten en het intrekken van onlinerechten.

Follow-up

- 16) De lidstaten en de collectieve rechtenbeheerders worden opgeroepen de Commissie jaarlijks verslag te doen van de maatregelen die zij in verband met deze aanbeveling treffen en van het beheer op Gemeenschapsniveau van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van de verlening van rechtmatige onlinemuziekdiensten.

- 17) De Commissie is voornemens de ontwikkeling van de onlinemuzieksector voortdurend in het licht van deze aanbeveling te beoordelen.

- 18) De Commissie zal op grond van de in overweging 17 bedoelde beoordeling overwegen of nader optreden op Gemeenschapsniveau vereist is.

Adressaten

- 19) Deze aanbeveling is gericht tot de lidstaten en tot alle economische actoren die bij het beheer van auteursrechten en naburige rechten in de Gemeenschap betrokken zijn.

Gedaan te Brussel, 18 mei 2005.

Voor de Commissie

Charlie McCREEVY

Lid van de Commissie